

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Kastanjelaan 7 te Leusden

Oprachtgever: Heilijgers Projectontwikkeling

projectnummer: 132.27.50.00.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie

Datum: 19-12-2019

KADER

Voor de locatie aan de Kastanjelaan 7 te Leusden wordt een plan opgesteld voor de realisatie van nieuwe woningen.

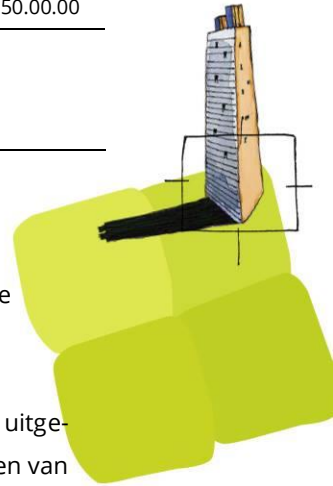
Om de uitvoerbaarheid van dit plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel van deze inventarisatie is om na te gaan of aanvullend onderzoek ten aanzien van beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Hiertoe is een veldbezoek uitgevoerd door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs en is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Het bezoek heeft plaats gevonden op 10 december 2019. De weersomstandigheden waren: licht bewolkt, droog, windstil en 3° Celsius. Dit rapport geeft de bevindingen en conclusies weer.

PLANGEBIED

Het plangebied betreft een perceel aan de Kastanjelaan, aan de westrand van de bebouwde kom van Leusden. In het plangebied bevindt zich een kantoorpand met drie vleugels, met daaromheen twee verharde parkeerplaatsen en groenstroken. Het huidige kantoorpand is voor een groot deel opgetrokken uit gevels van bakstenen, daarnaast zijn er delen opgetrokken uit plaatmateriaal en glas. De bebouwing heeft platte bitumen daken. Ook zijn nog twee kleine elektriciteitshuisjes aanwezig, eveneens met bakstenen gevels en bitumen dak.

De parkeerplaatsen zijn grotendeels verhard met klinkers, met verspreid staande bomen. Nabij de entree aan de noordzijde is eveneens bakstenen verharding met een brede border van vaste planten en struiken aanwezig. Aan alle randen van het plangebied bevindt zich houtige beplanting met struiken en tot 15 meter hoge bomen. Tussen gebouw en ostrand van het plangebied bevindt zich tevens een smalle grasstrook. Er is geen oppervlaktewater aanwezig in het plangebied.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Het gebouw stond ten tijde van het veldbezoek leeg, de parkeerplaats was in gebruik ten behoeve van omliggende bedrijven.

Aan de noord- en westzijde grenst het plangebied aan bedrijventerrein met voornamelijk kantoren. Aan de zuidzijde grenst het plangebied aan woningen, de bijbehorende tuinen zijn van het plangebied gescheiden door een hoog met klimop begroeid hek. Aan de oostzijde ligt een parkje met opgaand bos en een vijver.

Het plan voorziet in de bouw van circa 40 woningen. Voor de ontwikkeling wordt de huidige bebouwing gesloopt, een deel van de beplanting verwijderd en grond vergraven. Daarbij worden circa 15 bomen gekapt. De opgaande beplanting langs de zuid- en oostrand van het plangebied blijft geheel intact.

Figuur 1. Impressie van het plangebied (foto's 10 december 2019)

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreft:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 04-12-2019 14:51:23) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied verschillende beschermde planten- en diersoorten bekend zijn. Het betreft vaatplanten, vogels met jaarrond beschermde nesten, amfibieën, reptielen, zoogdieren en ongewervelden. Indien van toepassing worden relevante soorten in de onderstaande tekst besproken.

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het plangebied een beperkte natuurwaarde heeft, vooral in de houtige beplanting langs de randen van het plangebied. De bomen zijn tot circa 15 meter hoog en betreffen voornamelijk es, esdoorn, els en eik. Er is wat ondergroei van liguster en klimop, en uitheemse stuiken zoals mahonia, bamboe en laurierkers. In het gazon groeien naast grassen vooral mossen zoals haakmos. Wilde planten komen in kleine aantallen voor in de groenstroken en hoekjes van verharding, zoals zevenblad, gekroesde melkdistel en enkele brede wespenorchissen.

Uit de omgeving is het voorkomen van de beschermde plantensoort kartuizer anjer (Quickscanhulp.nl). Deze soort van zonnige, warme en kalkhoudende graslanden is niet aangetroffen en niet te

² De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten zijn gedaan in relatie tot het plangebied. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

verwachten gezien de inrichting. Er zijn geen andere beschermde plantensoorten bekend uit de naaste omgeving, en deze zijn ook niet te verwachten gezien de inrichting van het plangebied.

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen van verschillende soorten vogels met jaarrond beschermde nesten bekend zoals huismus, gierwaluw en enkele soorten roofvogels en uilen (Quickscanhulp.nl). Tijdens het veldbezoek zijn de bomen en bebouwing geïnspecteerd op potentiële nest- of verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten. Hierbij zijn geen nesten of nestplaatsen in het plangebied aangetroffen die geschikt zijn voor roofvogels en uilen. In de bebouwing zijn geen openingen aanwezig die vogels zoals huismus toegang tot nestplaatsen kunnen bieden. De platte daken van de bebouwing zijn ongeschikt voor huismus en gierwaluw. Het plangebied is weinig geschikt als foerageergebied voor de meeste soorten met jaarrond beschermde nesten vanwege het grote aandeel bebouwing en verharding dichte beplanting. Alleen huismus, sperwer en ransuil zijn te verwachten. Het plangebied kan slechts een zeer klein deel van hun foerageergebied uitmaken.

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek enkele algemene vogelsoorten aangetroffen zoals merel, vink, en groenling, waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Ook zijn enkele nesten van houtduif aangetroffen. In de houtige beplanting van het plangebied kunnen deze soorten broeden en foerageren.

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen van verscheidene soorten vleermuizen bekend, zoals gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger (Quickscanhulp.nl). In de gebouwen zijn in vrijwel alle gevels open stootvoegen aanwezig die mogelijk toegang bieden tot verblijfplaatsen voor vleermuizen. In het zuidelijke een elektriciteitsgebouwtje zijn ook enkele gaten in de buitenmuur van de spouw aanwezig die mogelijk toegang bieden tot verblijfplaatsen voor vleermuizen. In de houtige beplanting zijn geen holtes, scheuren of loszittende stukken schors aangetroffen die mogelijk toegang bieden tot verblijfplaatsen voor vleermuizen. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten kunnen worden uitgesloten. Het plangebied is verder geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De groenstructuur langs de oostrand maakt onderdeel uit van een doorlopende opgaande structuur en kan zodoende een potentiële (onmisbare) vliegroute voor vleermuizen vormen.

Er zijn veertien soorten beschermde grondgebonden zoogdieren bekend in de nabije omgeving (Quickscanhulp.nl, 0-1 kilometer). In het plangebied kunnen enkele algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals egel, bosmuis en rosse woelmuis voorkomen. Voor de te verwachten algemene soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Utrecht een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wnb. Niet-vrijgestelde (en dus beschermde) grondgebonden zoogdiersoorten

betreffen boommarter, das en eekhoorn, en op 1-5 kilometer afstand tevens steenmarter. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen zoals uitwerpselen, voedselresten of prooiresten aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van deze soorten. Ook zijn geen of holten in bomen aangetroffen die door boommarter kunnen worden gebruikt, en er zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor steenmarter aangetroffen. Er zijn geen nesten of sporen van eekhoorn aangetroffen. Het aangrenzende park is geschikt als leefgebied voor boommarter en eekhoorn, en van daaruit kunnen deze soorten ook de bomen in de randen van het plangebied benutten als foerageergebied. Ook voor steenmarter is het plangebied enigszins geschikt als foerageergebied. Voor al deze soorten is in de omgeving in ruime mate foerageergebied aanwezig. Voor das is het plangebied door de bebouwing en verharding en door de ligging in de bouwde kom niet geschikt als biotoop.

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van acht soorten amfibieën (Quickscanhulp.nl). Deels betreft dit algemene soorten zoals bruine kikker en gewone pad, waarvoor in de provincie Utrecht een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt. Uit de omgeving zijn ook de niet-vrijgestelde soorten alpenwatersalamander en kamsalamander bekend. De houtige beplanting en groenstroken in het plangebied zijn geschikt als landbiotoop voor deze soorten, mits ook geschikt voorplantingswater in de omgeving aanwezig is. Deze soorten hebben geïsoleerd liggende, liefst kleine visvrije wateren als voortplantingsbiotoop. Voortplantingswater voor amfibieën ontbreekt in het plangebied, maar het water in het aangrenzende park, op circa 25 meter afstand, is mogelijk wel geschikt. Dit water ligt waarschijnlijk weliswaar geïsoleerd ten opzichte van andere wateren, maar het is groot met een lengte van circa 1 kilometer. De grootte zelf en hiermee samenhangende grote kans op aanwezigheid van vis maakt dit water weliswaar minder geschikt voor de beschermde soorten alpenwatersalamander en kamsalamander, maar ze zijn hier op basis van de nu bekende gegevens niet helemaal uit te sluiten. Rond 2012 was de kamsalamander bekend uit het natuurgebied Den Treek direct ten zuidwesten van Leusden⁴. Naar verwachting komt deze soort niet voor in de bebouwde kom van Leusden, maar eventueel wel in Den Treek en andere natuurgebieden om Leusden. Voor de eveneens uit de omgeving bekende poelkikker is het plangebied niet geschikt als voortplantings- en leefgebied, door het ontbreken van moeras of sloten met rijke oeverbegroeiing.

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van drie soorten reptielen die alle beschermd zijn (Quickscanhulp.nl). Dit betreft ringslang, hazelworm en levendbarende hagedis. Levendbarende hagedis is aangewezen op heidegebieden en structuurrijke ruigtes. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor deze soort. Voor ringslang is het plangebied niet geschikt vanwege afwezigheid van broeihopen, zonplekken en ruigte. Voor hazelworm zijn de houtige beplantingen in

⁴ Dijk, S.D. van, 2017. Resultaten flora- en faunakaractering 2017. Omgeving Leusden, Achterveld, Woudenberg en Renswoude. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg

het plangebied mogelijk geschikt als leefgebied en overwinteringsplaats, zij het van lagere kwaliteit dan het aangrenzende park.

Beschermde soorten uit de soortgroepen vissen en ongewervelden zijn niet in het plangebied te verwachten vanwege het ontbreken van geschikt biotoop. De op Quickscanhulp.nl vermelde waarneming van de Kempense heidelibel is naar verwachting afkomstig uit een natuurterrein in de omgeving met meer open water met een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie. Dergelijk biotoop ontbreekt in het plangebied.

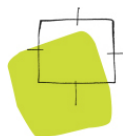
TOETSING

Er zijn geen nesten aangetroffen die geschikt zijn als broedplaats voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Mogelijk gebruiken sommige van de beschermde soorten vogels het plangebied als foerageergebied. Het betreffende gebied betreft slechts een zeer klein onderdeel van eventueel foerageergebied, en de meest geschikte delen, namelijk de houtige beplanting in de randen blijven grotendeels behouden. Er treden geen negatieve effecten op ten aanzien van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels (andere dan de jaarrond beschermde) in het plangebied en de directe omgeving kunnen worden vernietigd of verstoord. Dit is bij wet verboden. Vernietiging en verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Door de sloop van de bebouwing gaan mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren, zoals gewone dwergvleermuis of laatvlieger. Een negatief effect ten aanzien van vleermuizen als gevolg van de sloop is niet uitgesloten. Om na te gaan of verblijfplaatsen daadwerkelijk aanwezig zijn, is nader onderzoek nodig. Op basis van het onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Mogelijk gebruiken vleermuizen het plangebied als foerageergebied. Het betreffende gebied betreft slechts een zeer klein onderdeel van eventueel foerageergebied en blijft grotendeels geschikt als foerageergebied, mits de verlichting rond de nieuwe bebouwing wordt rekening gehouden met vleermuizen. Dit kan door inzet van naar beneden gerichte lichtarmaturen en gebruik van bewegingssensoren. Negatieve effecten of foerageergebied zijn daarmee uitgesloten. De doorgaande lijnvormige

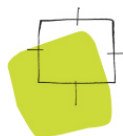
houtige beplanting aan de oostrand blijft in stand, zodat een negatief effect op een essentiële vlieg-route eveneens kan worden uitgesloten.

Er treden geen negatieve effecten op ten aanzien van verblijfplaatsen van beschermde niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten. Mogelijk gebruiken sommige van de beschermde soorten, namelijk eekhoorn, boom- en steenmarter, het plangebied als foerageergebied. Het betreffende gebied betreft slechts een zeer klein onderdeel van eventueel foerageergebied, en de meest geschikte delen, namelijk de houtige beplanting in de oost- en zuidrand blijven grotendeels behouden. Een negatief effect op deze soorten door verlies van foerageergebied treedt niet op.

Mogelijk is de houtige beplanting in het plangebied leefgebied voor een reptielensoort (hazelworm), en landbiotoop voor enkele beschermde soorten amfibieën (alpenwatersalamander en kamsalamander). De meest geschikte delen, namelijk de houtige beplanting in de oost- en zuidrand van het plangebied, blijven behouden. Echter door het verwijderen van groen in met name het centrale deel en de westrand van het plangebied en door het vergraven kunnen exemplaren worden verstoord of gedood, en tevens negatieve effecten op het leefgebied optreden. Weliswaar kunnen na de realisatie van het plan de groenstroken met bomen tussen bebouwing weer geschikt leefgebied opleveren, maar dan moet wel de inrichting en het beheer op deze soorten worden afgestemd. Negatieve effecten in de aanleg- en gebruiksfase kunnen niet worden uitgesloten.

Nadere analyse van verspreidingsgegevens van deze drie soorten is nodig om te bepalen of deze soorten ook in de bebouwde kom van Leusden nabij het plangebied voorkomen. Op basis hiervan kan worden bepaald of nader veldonderzoek nodig is, en als vervolgstap hierop, of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen tot slot verblijfplaatsen van enkele algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Utrecht. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb. De hierboven beschreven maatregel voor beschermde reptielen en amfibieën beperken het risico van een nadelig effect op algemenere soorten vrijwel volledig.

Gebiedsbescherming

Voor het onderhavige plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en planen met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

PROVINCIAAL RUIMTELIJK NATUURBELEID

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het nationale natuurbeleid. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is uitgewerkt in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 en de Provinciale Ruimtelijk Verordening, Provincie Utrecht 2013 (geconsolideerd 10 december 2018). In het NNN staat natuur voorop en ontwikkelingen zijn daarom alleen onder strikte voorwaarden toegestaan. Nieuwe ontwikkelingen in het NNN mogen per saldo niet leiden tot significante aantasting van het NNN, tenzij er een groot openbaar belang is én alternatieven ontbreken ('Nee, tenzij'-regime).

Natuur buiten het NNN

Naast het NNN wijst de provincie Utrecht ook landbouwgronden aan als Groene Contour. Gronden die zijn aangewezen als Groene Contour wil de provincie Utrecht omvormen tot natuurgebied om daarmee het NNN te versterken. Na realisatie wordt de nieuwe natuur opgenomen als onderdeel van het NNN.

INVENTARISATIE

De gronden van het plangebied zijn niet aangewezen als in het kader van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid beschermd gebied. Op circa 9 kilometer ten noorden van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Arkemheen. Op 0,5 km ten westen van het plangebied liggen gronden die zijn aangewezen als NNN, en op 0,15 km ten zuidwesten van het plangebied liggen gronden die zijn aangeduid als Groene Contour. Het plangebied is van deze gebieden gescheiden door bebouwing en wegen.

TOETSING

Het plangebied ligt op grote afstand van ten opzichte van in het kader van Wnb beschermde gebieden. Op deze afstand is, gezien de aard van het plan, in potentie alleen een effect van stikstofdepositie op beschermde Natura 2000-gebieden mogelijk. Hiervoor wordt in een later stadium een Aeriusberekening uitgevoerd.

Gezien de ligging van het plangebied op grote afstand van de beschermde gebieden en de aard van de ontwikkelingen, kunnen negatieve effecten - anders dan door stikstofdepositie - op in het kader van Wnb beschermde gebieden op voorhand worden uitgesloten.

Door de aard van het plan en de ligging in de bebouwde kom en de aanwezige bebouwing en wegen tussen het plangebied en gronden aangewezen als NNN en Groene Contour, kunnen negatieve effecten op deze in het kader van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid beschermde gebieden op voorhand worden uitgesloten.

Conclusie

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een nader onderzoek naar vleermuizen (inclusief laatvlieger) nodig is om de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen in de te slopen bebouwing vast te stellen.

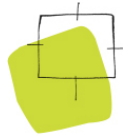
Mogelijk is het plangebied ook geschikt als landbiotop voor alpenwatersalamander, kamsalamander en hazelworm. Nadere analyse van verspreidingsgegevens van deze drie soorten is nodig. Op basis hiervan kan worden bepaald of nader veldonderzoek nodig is, en als vervolgstap hierop, of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd. Voor andere dan bovengenoemde beschermde soort(groep)en is een voldoende beeld ontstaan van de aanwezige natuurwaarden.

Ook dient de volgende maatregel te worden toegepast:

- Negatieve effecten of foerageergebied van vleermuizen dient te worden voorkomen door bij de buitenverlichting rond de nieuwe bebouwing wordt rekening gehouden met vleermuizen. Dit kan door inzet van naar beneden gerichte armaturen en gebruik van bewegingssensoren.

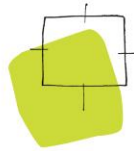
Daarnaast moet bij de planning van de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van de beschermde gebieden en de aard van de ontwikkelingen, kunnen negatieve effecten anders dan door stikstofdepositie op in het kader van Wnb beschermde gebieden op voorhand worden uitgesloten. Voor het bepalen van effecten door stikstofdepositie wordt in een later stadium een Aeriusberekening uitgevoerd. Op basis hiervan zal

worden bepaald of het plan op dit punt in strijd is met de gebiedenbescherming in het kader van de Wnb.

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van het provinciaal ruimtelijk beleid beschermde natuurgebieden treden niet op. Het plan is op het punt van gebiedenbeleid niet in strijd met de Provinciale Ruimtelijk Verordening, Provincie Utrecht 2013 (geconsolideerd 10 december 2018).

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

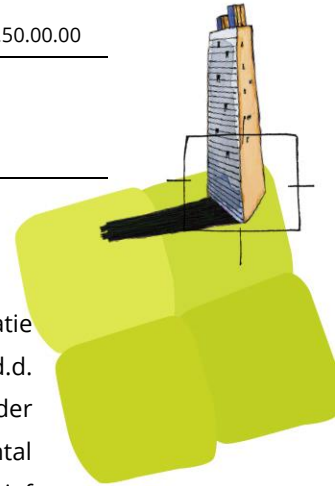
Nader ecologisch onderzoek Kastanjelaan 7, Leusden – rapport 1

Opdrachtgever: Heilijgers Projectontwikkeling

projectnummer: 132.27.50.00.00

Onderwerp: Nader ecologisch onderzoek Kastanjelaan 7, Leusden – rapport 1

Datum: 17-03-2020

Inleiding

In het kader van het project Princenhof om nieuwe woningen te bouwen op de locatie Kastanjelaan 7 te Leusden is een ecologische inventarisatie uitgevoerd. Uit dit onderzoek d.d. 18 december 2019 dat BügelHajema Adviseurs heeft uitgevoerd, komt naar voren dat nader onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) nodig is naar een aantal soort(groep)en. Dit nader onderzoek betreft vaste verblijfplaatsen van vleermuizen (inclusief laatvlieger) en landbiotoop van alpenwatersalamander, kamsalamander en hazelworm.

Voorliggend rapport geeft de resultaten van een nadere analyse van verspreiding van alpenwatersalamander, kamsalamander en hazelworm in de omgeving van het plangebied. Het onderzoek naar vleermuizen betreft een veldinventarisatie die in de periode mei tot september 2020 zal plaatsvinden. Het rapport daarover zal in het najaar van 2020 volgen.

METHODE

In het plangebied is potentieel geschikt landbiotoop van de alpenwatersalamander, kamsalamander en hazelworm aanwezig. Uit de eerder gebruikte globale verspreidingsgegevens blijkt dat deze soorten uit de omgeving van het plangebied bekend zijn. Uit deze globale gegevens is evenwel niet te achterhalen of deze soorten alleen voorkomen in nabije natuurterreinen buiten de bebouwde kom, of ook binnen de bebouwde kom van Leusden.

Wij hebben een nadere analyse uitgevoerd van de verspreidingsgegevens van deze drie soorten in de omgeving van het plangebied. Daarvoor zijn exacte gegevens over de verspreiding van deze soorten uit de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd voor het gebied tot 1 kilometer afstand van het plangebied (zie figuur). De NDFF is hiertoe geraadpleegd op 11 maart 2020. Hoewel vooral recente waarnemingen (0-5 jaar) van belang zijn, zijn ook oudere waarnemingen bekeken.

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Vaart NZ 50, 9401 GN Assen T 0592 316 206

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

De NDFF is de compleetste natuurdatabank van Nederland waarmee online natuurinformatie kan worden geraadpleegd over waarnemingen van planten en dieren. In de NDFF zijn uitsluitend gevalideerde gegevens opgeslagen. Als abonneementhouder mag BügelHajema de databank raadplegen en analyseren, maar geen exacte waarnemingen met datum en locatie weergeven in rapporten.

Figuur 1. Begrenzing van het onderzoeksgebied (blauw) tot 1 kilometer afstand rondom het plangebied Kastanjelaan 7 (rood) (kaart NDFF, 11 maart 2020)

We hebben in beeld gebracht waar de betreffende soorten zijn waargenomen binnen dit onderzoeksgebied, op welke afstand van het plangebied, en in welke mate er obstakels (zoals wegen en intensief gebruikte agrarische gronden) zijn tussen deze locaties en het plangebied.

Resultaten

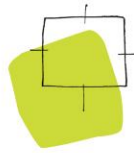
In de laatste tien jaar blijken in het NDFD geen waarnemingen van alpenwatersalamander, kamsalamander en hazelworm bekend te zijn in het gebied tot 1 kilometer rond het plangebied.

Er zijn van deze soorten langer geleden enkele waarnemingen uit de omgeving van het plangebied, echter niet binnen de (huidige) bebouwde kom in het onderzoeksgebied.

Van hazelworm zijn van langer geleden twee waarnemingen bekend binnen een kilometer van het plangebied, maar uitsluitend buiten de bebouwde kom, daterend uit 1986 en 2009. Van kamsalamander en alpenwatersalamander zijn geen waarnemingen binnen een kilometer van het plangebied bekend sinds 1970. Van de periode daarvoor zijn er alleen waarnemingen van enkele zeer globaal aangegeven locaties. Van alle drie de betreffende soorten zijn wel waarnemingen bekend op ruim 2 kilometer afstand van het plangebied, in de natuurgebieden Den Treek en Nimmerdor.

Conclusie

Uit deze gegevens blijkt dat alpenwatersalamander, kamsalamander en hazelworm niet recent voorkomen binnen of in de omgeving van het plangebied. Dit komt overeen met de verwachting dat de bebouwde kom van Leusden niet of hooguit matig geschikt is als leefgebied voor deze soorten. Op basis van het ontbreken van waarnemingen uit (de directe omgeving van) het plangebied en het ontbreken van hoogwaardig leefgebied en voortplantingswater (kamsalamander en alpenwatersalamander), kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten dat deze soorten het plangebied als landbiotoop benutten. Negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van deze soorten, treden niet op. Er is voor deze soorten geen nader veldonderzoek nodig en er is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming (Wnb) nodig.

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Rapportage **vleermuisonderzoek** **Kastanjelaan 7 in Leusden**

Opdrachtgever: Heilijgers Projectontwikkeling

projectnummer: 132.27.50.00.00.03

Onderwerp: Rapportage vleermuisonderzoek Kastanjelaan 7 in Leusden

Datum: 15-10-2020

Inleiding

Heilijgers Projectontwikkeling is voornemens om op de locatie Kastanjelaan 7 in Leusden de bestaande bebouwing te slopen en hier nieuwe woningen te realiseren. Ten behoeve van deze plannen is in 2019 een ecologische inventarisatie uitgevoerd door BügelHajema Adviseurs. Uit deze ecologische inventarisatie komt naar voren dat in de bestaande bebouwing binnen het plangebied mogelijk jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

In 2020 is vervolgens nader onderzoek uitgevoerd om te bepalen of op deze locatie vleermuizen aanwezig zijn en zo ja, welke soorten, functies (type verblijfplaats) en aantallen het betreft. Op basis van de resultaten van dit nader onderzoek kan vervolgens worden bepaald of als gevolg van de beoogde ontwikkelingen sprake is van overtreding van verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming (Wnb). De voorliggende notitie beschrijft de resultaten van dit nader vleermuisonderzoek.

Onderzoeksmethode vleermuisonderzoek

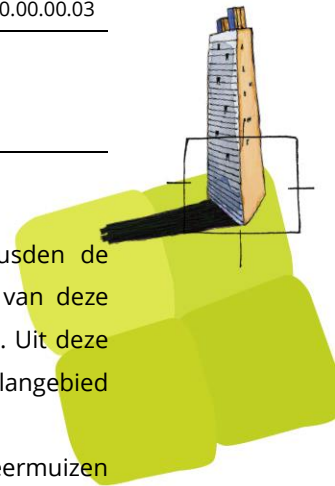
Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol 2017. Vleermuizen maken verspreid over het jaar gebruik van verschillende verblijven (winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaats). Een volledig vleermuisonderzoek naar vaste verblijfplaatsen bestaat uit vier of vijf veldbezoeken (vijf als bebouwing toegankelijk is voor laatvlieger) die verspreid over de periode half mei tot en met begin oktober worden uitgevoerd. Op deze manier wordt een seizoensbreed beeld verkregen van het gebruik van het plangebied door vleermuizen. In voorliggende situatie zijn alle veldbezoeken uitgevoerd in 2020. In de periode half mei - half juli zijn drie veldbezoeken (twee avond- en één ochtendbezoeken) uitgevoerd, specifiek gericht op de aanwezigheid van kraam- en zomerverblijven. In de periode half augustus - begin oktober zijn twee bezoeken uitgevoerd gericht op de aanwezigheid van paar- en zomerverblijven. Eén van deze twee bezoeken is vanaf ongeveer een half uur na zonsondergang gestart om eventuele uitvliegers waar te nemen. Het andere veldbezoek is vanaf een uur na zonsondergang gestart. De veldbezoeken tijdens de kraam- en paarperiode zijn gezien de grootte van de locatie uitgevoerd door drie onderzoekers. Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van Pettersson D240x ultrasounddetectoren en de gemaakte

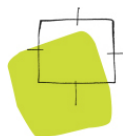
BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Utrechtseweg 7, 3811 NA Amersfoort T 033 465 65 45

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

geluidsopnamen zijn later geanalyseerd op soort. De omstandigheden tijdens de inventarisaties zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1. Weersomstandigheden tijdens de veldbezoeken.

Datum	Tijd	Zonsondergang /opkomst	Weer	Temperatuur
18-05-2020	04:00 – 06:00	05:40	Licht bewolkt, droog, wind: 1 Bft	6°C
28-05-2020	21:30 – 23:30	21:46	Licht bewolkt, droog, wind: 2 Bft	14°C
02-07-2020	21:50 – 23:50	22:03	Zwaar bewolkt, grotendeels droog met een korte regenbui rond 22:30 uur, wind: 2 Bft	16 °C
19-08-2020	21:30 – 23:30	20:55	Geheel bewolkt, droog, wind: 2 Bft	23°C
14-09-2020	22:00 – 24:00	19:56	Onbewolkt, droog, wind: 1 Bft	16°C

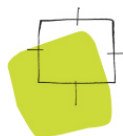
INVENTARISATIE KRAAMPERIODE

Tijdens het ochtendbezoek op 18 mei was er veel activiteit aan de zuid- en oostzijde van het gebouw. Uit de waarnemingen blijkt dat het relatief late tijdstip in vergelijking met de voorschriften uit het vleermuisprotocol hier geen probleem was voor de detectiekans, aangezien de vleermuizen nog volop actief waren en deze nacht niet vroeg zijn ingevlogen. Pas een uur na start van het bezoek, rond 5.00 uur begon er zwermgedrag van gewone dwergvleermuis aan de oostzijde. Er zijn meerdere, in open stootvoegen aan de bovenrand invliegende exemplaren vastgelegd op film, (zie figuur 1). Op de locatie die is aangegeven in figuur 3 is een kolonie is van circa 10 tot 15 exemplaren vastgesteld. Er zijn geen andere soorten waargenomen.

Figuur 1. Locatie kraamverblijf aan de oostgevel, met rechts een jonge gewone dwergvleermuis tegen de muur.

Tijdens het avondbezoek op 28 mei 2020 is bij de eerder aangetroffen kolonieplaats aan de oostzijde tussen 22:12 uur en 22:27 uur de volgende activiteit van gewone dwergvleermuis waargenomen:

twee uitvliegende exemplaren, een aantikkend exemplaar (enkele malen) en een exemplaar dat korte tijd op de muur bleef zitten (zie figuur 1 rechts). Na 22:30 uur was het stil bij de kolonieplaats, maar werd nog wel af en toe korte tijd een foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen. Ook is eenmalig een laatvlieger waargenomen, langs de oostzijde van zuid naar noord vliegend.

Tijdens het derde bezoek op 2 juli 2020 waren twee tot drie foeragerende dwergvleermuizen aanwezig, die vanuit parkachtig gebied ten zuiden van het plangebied kwamen. Tijdens een korte regenbui rond 22:30 uur waren er drie invliegende exemplaren middenin de oostgevel. Enige tijd later is een jong dier hangend aan de muur waargenomen. Ook vloog eenmaal een rosse vleermuis over.

Uit de drie inventarisaties in de kraamperiode blijkt dat er bovenaan in de oostgevel van de bebouwing een kraamkolonie van circa 10 -15 exemplaren gewone dwergvleermuis aanwezig is. De dieren maken gebruik van meerdere open stootvoegen die daar aanwezig zijn. Voor andere soorten is geen kraamverblijfplaats aanwezig.

INVENTARISATIE PAARPERIODE

Op 19 augustus 2020 waren enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen in en om het plangebied aanwezig. Verder vlogen regelmatig laatvlieger (5x) en rosse vleermuis (2x) langs. Langs de zuidgevel was langdurig een baltsende gewone dwergvleermuis aanwezig.

Figuur 2. Locatie van paarverblijf aan de zuidgevel.

Op 14 september 2020 was er gedurende het hele veldbezoek een sociaal actief mannetje gewone dwergvleermuis ter plaatse. Zijn verblijfplaats is meest waarschijnlijk een open stootvoeg in de zuidgevel waar het dier ook één keer aanhakend is waargenomen, de locatie is aangegeven in figuur 2 en 3. Af en toe passeerden nog enkele gewone dwergvleermuizen, in totaal naar schatting 3 dieren. Verder vloog regelmatig een laatvlieger over (oost-west), zonder verdere binding met het plangebied. Eén keer passeerde ook een gewone grootoorvleermuis op de parkeerplaats aan de zuidzijde van het gebouw.

Uit de twee inventarisaties in de paarperiode blijkt dat aan de bovenzijde in de zuidgevel van de bebouwing een paarverblijf aanwezig is van één exemplaar gewone dwergvleermuis. Paarverblijven van gewone dwergvleermuis in gebouwen kunnen ook als winterverblijfplaats van de mannetjes dienen, zodat ervan uit kan worden gegaan dat de aangetroffen paarverblijfplaats tevens als winterverblijf dient. Er zijn ook exemplaren laatvlieger en rosse vleermuis waargenomen, maar deze toonden geen binding met het pand in het plangebied; (paar)verblijfplaatsen voor deze soorten kunnen worden uitgesloten.

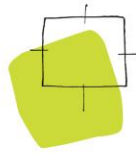
Figuur 3. Locatie van kraamverblijf en paarverblijf van gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR VLEERMUIZEN

Op basis van de hierboven beschreven waarnemingen kan worden geconcludeerd dat in de te verwijderen bebouwing aan Kastanjelaan 7 in Leusden een kraamverblijfplaats van 10-15 exemplaren en een paarverblijf (tevens geschikt als winterverblijf) van één exemplaar van gewone dwergvleermuis aanwezig is. Daarnaast maken kleine aantallen dieren gebruik van het groen in het plangebied als foerageergebied, dat aansluit op een veel groter en bijzonder geschikt foerageergebied ten oosten en ten zuiden van het plangebied.

Conclusie

Bij de sloop van bebouwing aan Kastanjelaan 7 in Leusden gaan verblijfplaatsen (een kraamverblijfplaats van 10-15 exemplaren en een paarverblijf/winterverblijf van één exemplaar) van gewone dwergvleermuis verloren. Voor de uitvoering van de geplande ontwikkeling op deze locatie is in verband met de aanwezige vleermuizen dan ook een ontheffing van de Wet natuurbescherming (Wnb) nodig.

Memo

projectnummer: 132.27.50.00.00.00

Onderwerp: tijdelijke mitigatie gewone dwergvleermuis Kastanjelaan 7 Leusden
Datum: 23-11-2020

Inleiding

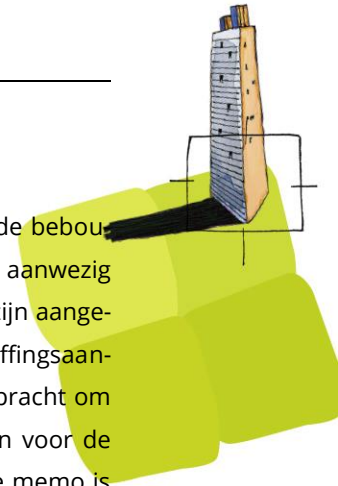
Uit ecologisch onderzoek dat is uitgevoerd aan de Kastanjelaan 7 in Leusden blijkt dat in de bebouwing een kleine kraamverblijfplaats en een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig zijn. In verband met de voorgenomen sloop van het gebouw waarin deze verblijfplaatsen zijn aangetroffen wordt een ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd. In de ontheffingsaanvraag moet onder meer worden aangegeven welke tijdelijke voorzieningen worden aangebracht om de gewone dwergvleermuisen een tijdelijke vervanging van hun verblijfplaatsen te bieden voor de periode tussen de sloop van het bestaande gebouw en de nieuwbouw. In de voorliggende memo is uitgewerkt hoe deze tijdelijke mitigatie kan worden uitgevoerd.

Locatiekeuze tijdelijke mitigatie

Ten behoeve van de locatiekeuze van de tijdelijke mitigatie is op 12 november 2020 een veldbezoek afgelegd, waarbij gekeken is wat de meest geschikte locaties zijn voor de plaatsing van de vervangende kasten.

Tijdens het veldbezoek bleek dat de tijdelijke kasten het beste kunnen worden geplaatst aan het gebouw van Kastanjelaan 5 direct ten noorden van het te slopen gebouw met de verblijfplaatsen, vanwege de volgende redenen:

- Dit betreft het dichtstbijzijnde gebouw ten opzichte van de bestaande verblijfplaatsen. Het gebouw ligt op circa 10 meter ten noorden van het te slopen gebouw.
- Bovendien leent het gebouw van Kastanjelaan 5 zich goed voor het ophangen van tijdelijke kasten, doordat de gevels van het gebouw op veel verschillende windrichtingen zijn gericht, waardoor veel variatie in microklimaat aanwezig is.
- Ook grenst het gebouw van Kastanjelaan 5 net als het te slopen gebouw met de verblijfplaatsen aan de bomen van het naastgelegen park, waardoor de uitvliegende vleermuisen deze bomen als geleidende structuur kunnen gebruiken op weg naar de foerageergebieden. De vleermuisen hoeven hierdoor geen nieuwe vliegroute te gebruiken ten opzichte van de huidige situatie.

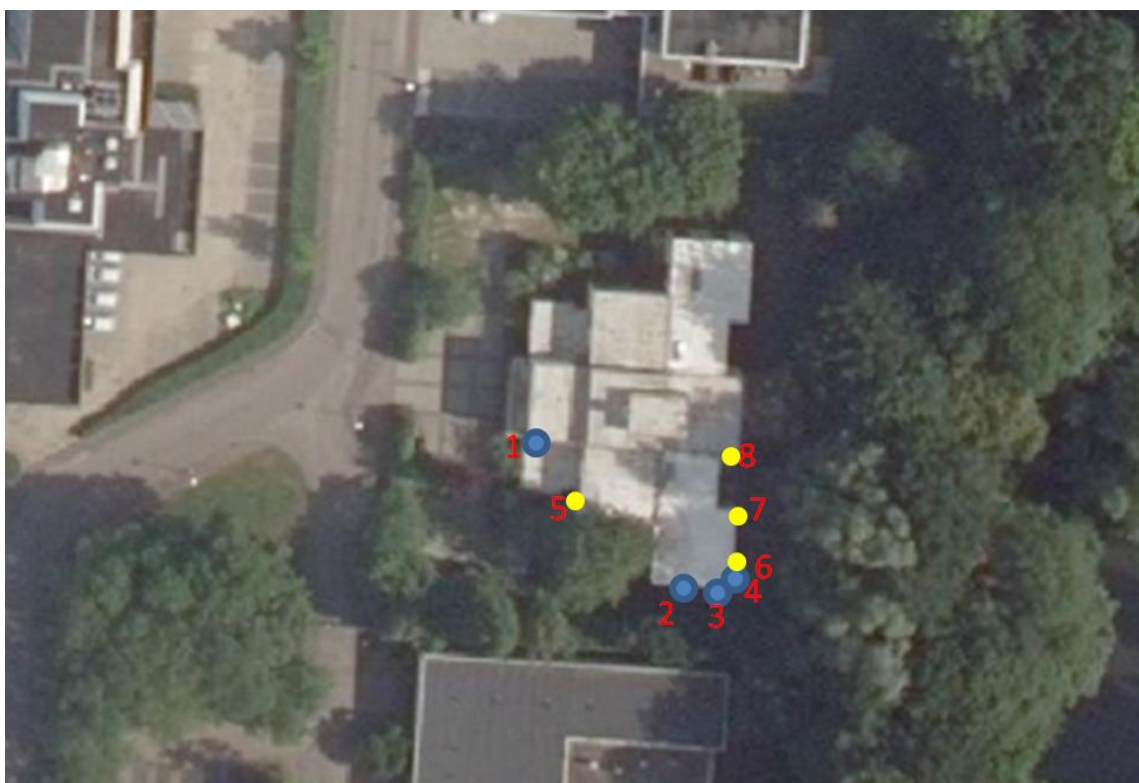
Tijdelijke mitigatie kraamverblijfplaats

Voor de tijdelijke mitigatie van kraamverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis is het gebruikelijk om 4 vervangende kraamkasten (grote vleermuiskasten) aan te bieden, waarbij bijvoorbeeld kan worden gekozen voor de volgende kasten:

- <https://www.faanaprojecten.nl/product/3/vmt3-kraamkast.html>

- <http://www.vivarapro.nl/VK-SK-01-Vleermuizenkast>

De 4 kraamkasten moeten worden opgehangen op locaties die een groot deel van de dag in de zon liggen, waardoor automatisch de zuidgevels het meest geschikt zijn. Daarom is ervoor gekozen om 3 kraamkasten te plaatsen aan de zuidgevels van het gebouw. Daarnaast is ervoor gekozen om één kraamkast te plaatsen op een oostgevel, direct grenzend aan de zuidgevel waar ook een kraamkast wordt geplaatst. Figuur 1 geeft de locaties van de tijdelijke kraamkasten weer. Dit biedt de gewone dwergvleermuisen de mogelijkheid om bij zeer warme omstandigheden uit te wijken naar de kast op de oostgevel, die overigens ook nog vrij veel zon ontvangt.

Figuur 1. Locaties voor de plaatsing van de 4 tijdelijke grote kraamkasten (blauw) en de 4 tijdelijke kleine paarkasten (geel) aan de gevels van kastanjelaan 5. De nummering bij de locaties correspondeert met de foto's van foto 1 – 4 waarop de precieze locaties voor het ophangen van de kasten zijn opgenomen.

Bij de locatiebepaling is gelet op een vrije aanvliegroute zonder obstakels (zoals bomen en bebouwing) voor en onder de kast en zonder buitenverlichting. Ook is gelet op de aanwezigheid van voldoende uitvlieg ruimte onder de kast. Alle kraamkasten worden geplaatst aan de bovenzijde van de tweede bouwlaag. Foto's 1 en 2 geeft de locaties weer van de 4 kraamkasten.

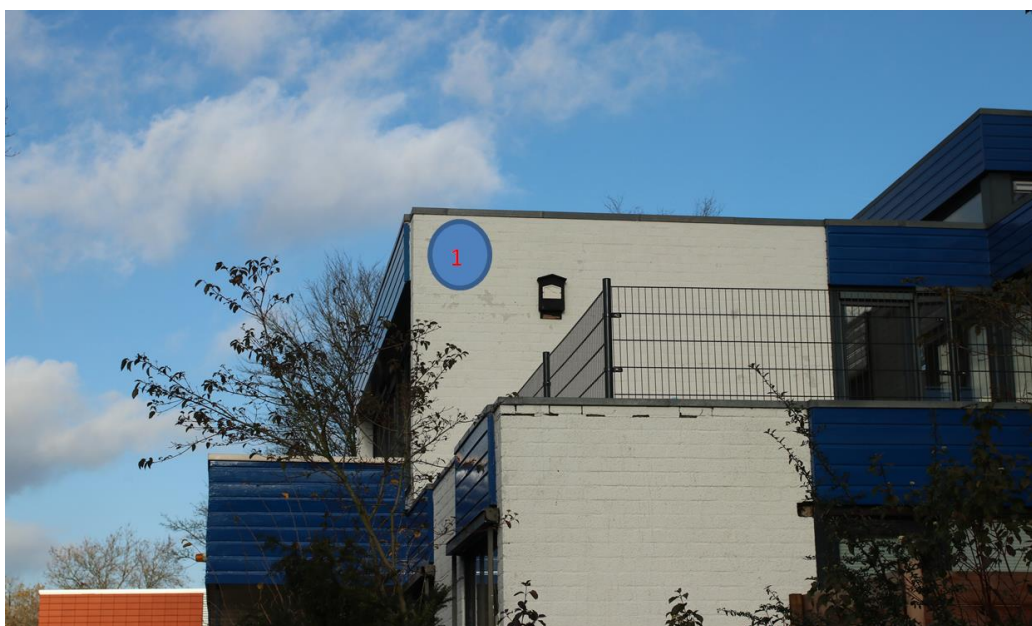

Foto 1. Locaties van kraamkast 1 aan een zuidgevels.

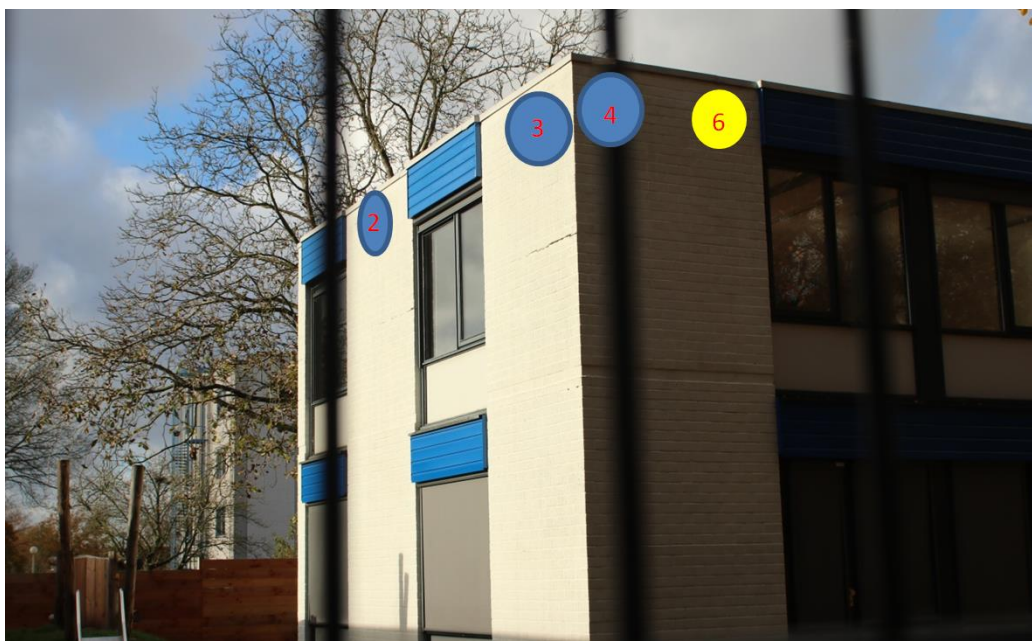

Foto 2. Locaties van kraamkast 2-4 en paarkast 6 aan een zuid- (2 en 3) en oostgevel (4 en 6).

Tijdelijke mitigatie paarverblijfplaats

Voor de tijdelijke mitigatie van paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis is het gebruikelijk om 4 vervangende paarkasten (kleine vleermuiskasten) aan te bieden, waarbij bijvoorbeeld kan worden gekozen voor de volgende kasten:

- <https://www.vivara.nl/vleermuizenkast-chillon>
- <https://www.vivara.nl/vleermuizenkast-chambord>
- <https://www.faunaprojecten.nl/product/53/vmt1a-zomerverblijfplaats.html>

Bij het aanbieden van paarkasten is het van belang om variatie in microklimaat aan te bieden. Daarom is ervoor gekozen om één kast aan een west-, twee aan een oost- en één aan een niet te sterk opwarmende zuidgevel te plaatsen (zie figuur 1). De exacte locaties zijn weergegeven in foto 2-4.

Bij de locatiebepaling is gelet op een vrije aanvliegroute zonder obstakels (zoals bomen en bebouwing) voor en onder de kast en zonder buitenverlichting. Ook is gelet op de aanwezigheid van voldoende uitvlieg ruimte onder de kast. Alle paarkasten worden geplaatst aan de bovenzijde van de tweede bouwlaag.

Foto 3. Locatie van paarkast 5 aan een westgevel.

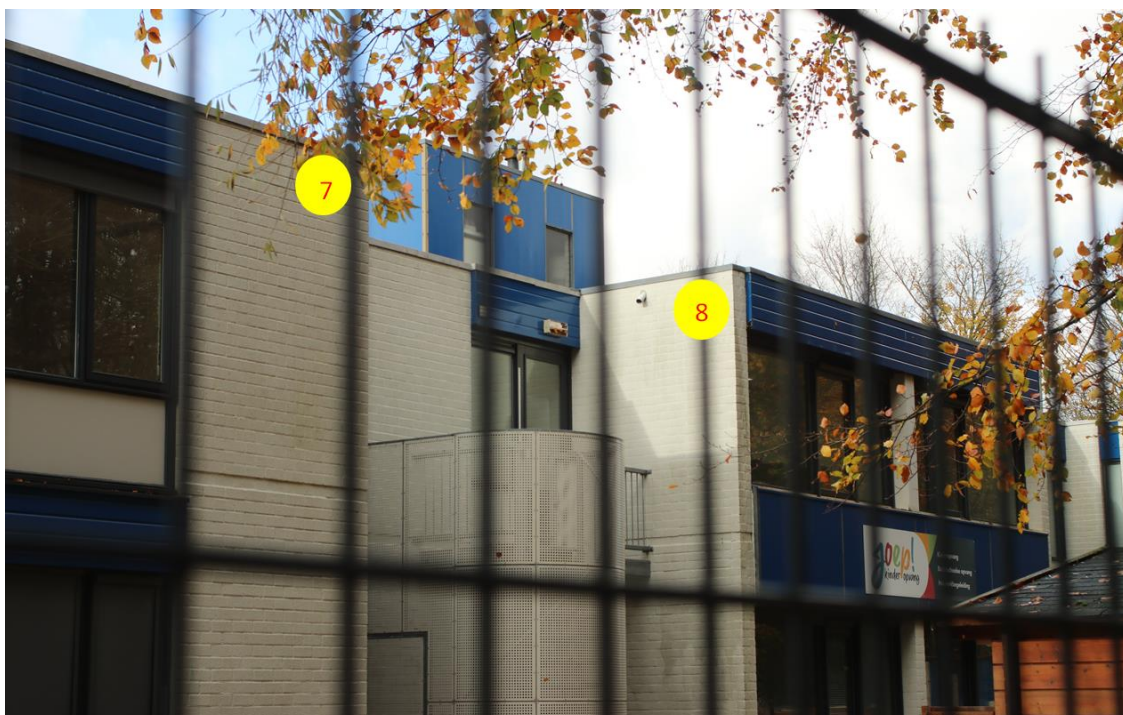

Foto 4. Locatie van paarkast 7 en 8 aan een oost- (7) en zuidgevel (8).